

1. maj tale 2005

v. Tine Aurvig-Huggenberger, næstformand i LO

(DET TALTE ORD GÆLDER)

Godmorgen

1. maj er en dag, hvor vi skal huske de mange fremskridt og resultater, vi kan være stolte af.

Folk der kigger på os udefra, vil sikkert se os som soldaten i H.C. Andersens "Fyrtøjet", der har lommerne fulde af guldmønter, og som kan få både prinsessen og det halve kongerige.

Det er nok lidt overdrevet. Og selv om vi i masser af internationale rapporter bliver fremhævet for vores fleksible arbejdsmarked, vores høje sociale standard og bliver udråbt som et de bedste lande at investere i, så er vi trods alt ikke et eventyrland.

Vi har fortsat mange problemer, og der tegner sig en masse udfordringer forude.

Globaliseringen er en af de store udfordringer.

Vi mister dagligt 40 arbejdspladser i industrien. Store virksomheder flytter produktionen til udlandet, og en del lønmodtagere bliver importeret til underbetaling og lange arbejdsdage hos alt for smarte arbejdsgivere.

Men på trods af de dårlige eksempler er globaliseringen grundlæggende en fordel for Danmark.

Globaliseringen giver billigere varer, øger vores købekraft og vores velstand og sikrer, at vi kan sælge det, vi producerer. Men globaliseringen skaber også utryghed og fører til hård konkurrence om investeringer og arbejdspladser.

Derfor er der en risiko for, at vores samfund i fremtiden knækker midt over.

En risiko for, at vi på den ene side får en elite, som kan boltre sig i den globale landsby og på den anden side får en stor gruppe, der bliver efterladt tilbage i mismod og uden muligheder på fremtidens arbejdsmarked.

Vi skal derfor finde ud af, hvordan vi kan klare globaliseringens udfordringer og sikre, at alle får fordel af den internationale udvikling.

Det gælder lønmodtagerne i Danmark, og det gælder arbejdere i den tredje verden.

Vi skal både arbejde nationalt og globalt.

I Danmark handler det først og fremmest om uddannelse.

Anders Fogh Rasmussen har sagt, at når de andre bliver billigere, skal vi være bedre. Men det klinger hult, når vi ser på, hvordan regeringen systematisk har skåret nede på uddannelserne og forringet kvaliteten.

Antallet af lønmodtagere der deltager i efteruddannelse er raslet ned. Der er kommet færre penge pr. elev i folkeskolen, og erhvervsuddannelserne er blevet forringet, skolepraktikken lukket og de unge henvist til korte uddannelser uden perspektiv.

Det er ganske enkelt ikke godt nok. Udfordringen er derfor klokkeklar.

Flere skal have en uddannelse, og flere skal deltage i voksen- og efteruddannelse. Vi skal generelt have løftet kvaliteten i uddannelserne, og skolepraktikken skal genindføres.

I LO har vi spillet ud med et ambitiøst forslag til, hvordan vi sikrer mere og bedre efteruddannelse.

Vi mener, at lønmodtagerne skal have ret til 6 måneders uddannelse hvert femte år. Der skal være bedre vejledning af lønmodtagerne, og virksomhederne skal forpligtes til at lave uddannelsesplanlægning.

Vi ved af bitter erfaring, at mange af LO's medlemmer bliver overset og forbigået, når virksomhederne uddeler uddannelseskroner. Det gælder ikke mindst de kortuddannede.

Vi skal derfor sikre, at dem, der har mindst uddannelse, fremover bliver dem, der får mest.

Men rettigheder er ikke altid nok. Mange af vores medlemmer har ikke mod på uddannelse og nogle stiller sig sikkert også spørgsmålet, om det overhovedet nytter noget.

Derfor vil vi i LO arbejde for, at der etableres det, vi kalder for uddannelsesambassadører.

Det skal være faglige folk, der som ambassadører kan hjælpe og vejlede lønmodtageren i forhold til deres rettigheder og muligheder for uddannelse.

At få råd og et skub fra en kollega kan være det rygstød, der sikrer, at alle kommer med på uddannelsestoget.

Udfordringerne fra globaliseringen er som sagt mange.

Uddannelse er en af dem. Men også forskning, investeringer og skabelsen af nye job er vigtige opgaver, hvis vi fortsat skal bevare og udvikle vores velfærdsamfund.

Men vores indsats i forhold til globaliseringen er ikke kun national.

Hvis vi skal sikre os mod multinationale virksomheder, profithungrende aktieejere og korrupte regeringer, der er ligeglade med lønmodtagernes rettigheder og velfærd, så skal vi også arbejde internationalt.

Vi skal sikre, at fri handel også bliver fair handel.

Vi skal hjælpe lønmodtagerne i de fattige lande med at etablere fagforeninger og rejse krav om bedre løn og arbejdsvilkår.

Vi skal arbejde for, at de grundlæggende rettigheder i ILO bliver forudsætninger for en friere handel i verden.

Og så skal vi aktivt bruge det europæiske samarbejde, som motor i en social retfærdig udvikling i både Europa og resten af verden.

Jeg ved godt, at en del er berøringsangste over for det europæiske samarbejde. De siger, at der er mere marked end miljø og mere profit end social profil.

Det er jeg ikke enig i.

Det europæiske samarbejde er fundamentalt anderledes end i for eksempel USA, og i den nye traktat bliver det slået fast med syvtommersøm, at EU er en social markedsøkonomi, hvor arbejdsmarkedsparter spiller en central rolle.

Hvis vi skal gøre os håb om, at vores holdninger til retfærdighed og velfærd skal brede sig til resten af verden, så er vi nødt til at arbejde sammen i Europa. Det kan vi ikke klare alene.

Vi bliver derfor også nødt til at overgive kompetence til EU, så vi sammen med de andre kan træffe beslutninger om det, der skal ske i Europa, og beslutninger om hvordan vi kan få indflydelse i resten af verden.

Ellers bliver det amerikanerne, der bestemmer alene.

Hvis man lytter til pressen og hører på debatten om folkeskolen, skulle man næsten tro, at eleverne spilder deres tid, og lærerne får løn for bare at sidde i rundkreds eller sende børnene i gruppearbejde.

Jeg synes, det er stærkt uretfærdigt. Folkeskolen er langt bedre end sit rygte.

Men det betyder ikke, at alt er perfekt.

Der er fortsat alt for mange unge, der forlader folkeskolen uden at kunne det de skal.

Jeg er derfor enig i, at vi bliver nødt til at teste eleverne undervejs.

Men grisen bliver altså ikke federe af at blive vejlet.

Det er derfor afgørende, at vi også tør satse og investere mere i en bedre folkeskole.

For mig er folkeskolen afgørende for fællesskabet og sammenhængen i vores samfund.

I en tid hvor vi bliver mere splittet og samfundet opdelt i grupper, og hvor mange kun er solidariske med dem, der ligner en selv, er der virkelig behov for en folkeskole for alle.

Jeg synes, det er stærkt bekymrende, at flere og flere vælger at sætte deres børn i privatskole. Og det er ikke rimeligt, at man for offentlige penge kan frigøre sig fra fællesskabet, bare fordi man ikke gider de andre eller har særlige religiøse holdninger.

Det skal der laves om på.

Jeg mener derfor, at tilskuddet til de private skoler skal fjernes. Hvis folk vil noget andet, så må de selv betale det fulde beløb.

Det vil helt sikkert betyde, at flere af de stærke elever og elever med anden etnisk baggrund, der i dag går på religiøse friskoler, vil vende tilbage til folkeskolen.

Så samler vi igen elever med forskellige baggrunde i den fælles skole. Og så får vi et væsentlig bedre udgangspunkt for at skabe en sammenhængende undervisning, hvor der er færre problembørn og et bedre mix mellem stærke og svage elever.

Regeringen lovede i valgkampen, at nu skulle arbejdsgiverne presse til at lave kønsopdelte lønstatistikker.

Nu skulle vi have syn for sagen og en forklaring på, hvorfor masser af kvinder får mindre i løn, også selvom de har det samme arbejde som mænd.

Men siden er der ikke sket en pind.

Vi har ikke set et forslag fra regeringen endnu.. Og det er dybest set heller ikke værd at vente på.

Det er nemlig så udvandet, at kun omkring 25 procent af lønmodtagerne på det private arbejdsmarked vil blive omfattet af kravet om en lønstatistik.

Vi kan derfor konstatere, at den borgerlige regering fortsat beskytter virksomhederne og er ligeglade med kvinderne.

Men vi har også problemer med ligestillingen i fagbevægelsen.

Også hos os er kvinderne underrepræsenteret i forhold til vores medlemstal.

Men forskellen er, at vi gør noget ved det.

Derfor har vi for første gang i LO og alle vores medlemsforbund udarbejdet et samlet ligestillingsregnskab.

Det er historisk og målsætningen er klar. Kvinder skal være repræsenteret i forhold til deres andel af medlemmerne både i LO og i alle forbund.

Ve de seneste par overenskomstforhandlinger har vi heldigvis taget nogle kæmpeskridt i den rigtige retning.

Vi har nu fået indført løn og pension under barsel i næsten et halvt år. Det er ikke mindst til gavn for kvinderne. Men det betyder også, at en familie vil få forbedret deres økonomi med næsten 80.000 kr. pr. barn.

På det offentlige område er det nu lykkedes at få pension i hele barselsperioden.

Den nye barselsfond, som vi fik igennem ved de seneste forhandlinger, betyder, at langt færre kvinder i fremtiden vil blive udsat for diskrimination og forbigået, når der skal besættes stillinger.

Det viser, at vi er på rette vej.

Valget i februar var ingen succes. Socialdemokraterne fik en ordentlig lussing af vælgerne, og den borgerlige regering fik ret til at fortsætte 4 år endnu.

Det var en kold spand isvand i hovedet på alle os, der ønsker en ny regering.

Efterspillet var heller ikke rart, og vi synes i fagbevægelsen, at kritikken af vores indsats var uretfærdig og skudt helt ved siden af.

Nu er tiderne skiftet.

Med valget af Helle Thorning til formand er vi alle klar til en ny begyndelse. Det gælder også i forhold til samarbejde mellem partiet og fagbevægelsen.

Jeg er enig med Helle i, at Socialdemokratiet og fagbevægelsen er selvstændige organisationer med hver vores udgangspunkt.

Det skal vi respektere. Og vi skal acceptere, at fagbevægelsen har andre holdninger end partiet, og at partiet ikke alt tid kan være enig med fagbevægelsen.

Sådan er det.

LO giver ikke længere økonomisk tilskud til Socialdemokratiet. Det bliver der ikke ændret på.

Men vi vil fortsat bidrage til den fælles udvikling af politikken og med samarbejde om konkrete projekter, hvor vi har fælles interesser.

Selvfølgelig gibber det lidt i en, når alle tabuerne bliver adresseret, og der lægges op til at slagte hellige køer.

I fagbevægelsen er vi parate til at diskutere det hele. Vi stikker hverken hovedet i busken eller hopper ned i skyttegravene, når kuglerne begynder at flyve.

Forudsætningen for at vi kan bevare og udvikle velfærdsamfundet er, at vi ændrer det. Det har vi gjort før, og det skal vi gøre igen.

Hvis ikke vi gør det, så er vi kun sikre på en ting, og det er, at det som altid er de dårligst stillede, der betaler den højeste pris.

Vores fælles opgave bliver at sikre de nødvendige forandringer i vores samfund, så vi både kan klares os i den globale verden og sikre, at de svageste ikke bliver tabere.

Det er vi med på.

Den 1. maj er en festdag og en arbejdsdag. Det er i dag, vi tager hul på fremtiden.

Jeg kan mærke, at der er forår i luften, og at den dystre stemning og de pessimistiske toner er på vej ud.

Vi har viljen til forandring. Vi har styrken til at handle, hvis vi står sammen, og det gør vi.

God 1. maj.